



Էդիկ Բաղդասարյան

**ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑՈՒ
ԹԵՄԵՐԸ**

The Armenian Church Dioceses
(In Armenian Language)

By
Edic Baghdasarian

Հայկական Ուսումնասիրությունների Կենտրոն
Տորոնտո-Կանադա
Armenian Research Center

ISBN: 978-1-927860-71-7

Տորոնտո 2020 Toronto
www.Edic-Baghdasarian.com

Հ
Ա
Յ

Ե
Կ
Ե
Ղ
Ե
Ց
ՈՒ

Թ
Ե
Մ
Ե
Ր
Ը

2020

Էդիկ Բաղդասարյան



Հայ Եկեղեցու Թեմերը

Էդիկ Բաղդասարյան

**ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑՈՒ
ԹԵՄԵՐԸ**

**The Armenian Church Dioceses
(In Armenian Language)**

**By
Edic Baghdasarian**

**Հայկական Ուսումնասիրությունների Կենտրոն
Տորոնտո-Կանադա
Armenian Research Center
Toronto - Canada**

ISBN: 978-1-927860-71-7

**Տորոնտո 2020 Toronto
Կանադա - Canada**

Բովանդակություն

Ներածություն.....	7
Հայերի հին կրոնը _____	7
Հայերի հեթանոսական սոր դիցարանը _____	8
Քրիստոնեության քարոզչությունը Հայաստանում_Ա-Գ դարերում	10
Հայ Առաքելական Եկեղեցին Հայաստանի Հանրապետությունում	23
Եկեղեցական ժողովներ	35
Գրիգոր Լուսավորչի մասունքների տեղաշարժը	38
Ս. Էջմիածնի հիմնդրումը	43
Աղվանից կամ Գանձասարի _____	44
կաթողիկոսություն _____	44
Աղվանից կաթողիկոսների անվանացանկ _____	47
Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարքություն _____	48
Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսություն _____	55
Կոստանդնուպոլսի Հայոց Պատրիարքություն _____	56
Հայ եկեղեցու թեմական բաժանումը_4-21-րդ դարերում.....	57
Թեմերի եկեղեցական կառավարումը	62
Նվիրապետական կարգը (Յոզևոր աստիճանակարգ)	71
Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու թեմերը Հայաստանում ____	72
Էջմիածնի մայր աթորին ենթակա թեմեր սփյուռքում _____	76
Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսություն _____	82
Հայոց եկեղեցու պառակտումը	83

Կաթողիկոսություն _____	83
Հայ Ավետարանական Եկեղեցի _____	108
Հայ Եղբայրության Եկեղեցի _____	110
Գալստականներ _____	115
Մյուս Քրիստոնեական Համայնքները _____	116
Աղանդները Հայաստանում _____	123
Իրանահայ թեմերի անջատումը սբ. Էջմիածնից	132
Ղևոնդ արք Դուրյան.....	141
Համընդհանուր մարդկային ողբերգություն.....	141
Մեր պատմության տխուր էջերից. Ղևոնդ սրբազանի եղերական սպանությունը եվ ոճիրի մանրամասները. _____	142
Հայաստանյայց Առաքելական Եկեղեցու Նվիրապետությունը	202
Շարունակվում է Հայ եկեղեցու Պառակտումը	215
Ա - Կիլիկիա _____	219
Բ - Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսություն _____	220
Գ- Եկեղեցական Հարաբերություններ՝ Քաղաքական Համեմունքներով _____	232
Դ - Անջատված Եվ Գրավված Թեմեր _____	237
Ե- Մեկ Ազգ, Մեկ Հայրենիք, Մեկ Եկեղեցի _____	240
Զ - Մայր Աթոռը ողջախոհության կոչ է անում Կիլիկիո Կաթողիկոսությանը _____	240
Կանադայում Անթիլիասական թեմի ստեղծումը	240
Եկեղեցական Պառակտումը Խորացնելու Նոր Փո՞րճ _____	242
Է- Աթոռի մեծ ստվերը Անթիլիաս-Ս. Էջմիածին հարաբերությունների վրա _____	247
Ի՞նչ նպատակ է հետապնդում Արամ կաթողիկոսը օտարների մոտ ինքնզինք «ամենայն հայոց» տիտղոս շնորհելով _____	247
Ը - Էջմիածին-Անթիլիաս Փոխհարաբերությունների Արդի Փուլը _____	249

Հայոց եկեղեցու թեմերը Սփյուռքում.....	262
Վերջաբան.....	351

Հավելված

Հայ եկեղեցու թեմերը 1911-ից առաջ.....	361
Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսներն ու հոգեւոր առաջնորդները.....	370
Երուսաղեմի հայոց պատրիարքների Անվանացանկ.....	380
Պոլսո Հայոց Պատրիարքների ցանկ.....	384
Հայ Կաթողիկե Եկեղեցու Կաթողիկոսների ցանկ	387
Հայ Կաթողիկե եկեղեցու թեմեր _____	388
Հայկական եկեղեցու տոներն ու պահքերը	392
Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված կրոնական կազմակերպությունները	395
ՎԵՐՋ	400